לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ. תימה אמאי אינתא הכא לימא אלא דאמרי כרבי שמעון דפ' השוחט והמעלה (לקמן קיא.) דאמר זעירי שחיטת לילה איכא בינייהו דלרבי שמעון חייב וי"ל [ד] דהכא קאמר אפי' לרבי יהודה דאי לרבי שמעון דוקא למה לי טעמא דלא תהא פחותה תיפוק לי משום [כב] דרבוי להתקבל בפנים ות"ת הא דתניא לקמן בפ' השוחט והמעלה (דף קט.) מנין לרבות פסולין כגון הלן והיוצא כו' ת"ל לא יביאנו לעשות כל המתקבל בפתח אהל מועד חייבין עליו בחוץ ג"ל קרא תיפוק לי דלא תהוי פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ וכ"ת דהתם כרבי שמעון דלית ליה האי טעמא א"כ ליתי שחיטת לילה ונשפך דמה וילא דמה חוץ לקלעים וי"ל דבלן ויוצא וטמא לא שייך לא תהא פחותה משוחט בחוץ: **מקבל קבליה.** משום דלא מצינו שחיטה בעוף בפנים הלכך ה"ל כהתיז ראשו ולא דמי לשחיטת לילה [ה]: **ומאי קמ"ל דיש הפשט ונתוח בראש המזבח הניחא למ"ד בו'.** תימה דהך קושיא יכול להקשות בלאו הכי דהיכי דמי אי בפסולים ונתח אותו אמר רחמנא ואי בכשרין הניחא כו' ומפרש ה"ר חייס דאם עלתה בראש המזבח כ"ע יש הפשט ונתוח וכשהיא למטה פליגי מהו להעלותה ולהפשיטה והכי פירושא בשלמא אי מיירי ריש בכשרין ותיהוי סייעתא לעולא ותנא [לא] סיפא לגלויי ריש דבכשרים אף על גב דסיפא לא אשמועינן מידי דלכ"ע יש הפשט ונתוח בראש המזבח ולא [לב] תניא אלא לגלויי אריש אלא אי אמרת ריש בפסולין סיפא במאי אי בפסולין ונתח אותה אמר רחמנא ואי בכשרין מאי קא משמע לן אי קא משמע לן דיש הפשט ונתוח בראש המזבח אפילו הורידה יעלנה להפשיטה הניחא למאן דאמר כו':

לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ מתיב רב חייא בר אבין [ו] השוחט עוף בפנים ומעלה בחוץ פטור שחט בחוץ ומעלה בחוץ חייב [א] נימא לא תהא פחותה משוחט ומעלה בחוץ [ז] תיובתא איבעית אימא שחיטת העוף בפנים מיקטל קטליה [ז] אמר עולא אימורי קדשים קלים שהעלן לפני זריקת דמן לא ירדו נעשו לחמו של מזבח א"ר זירא אף אנן נמי תנינא שנשפך דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים ומה התם דאם בא לזרוק אין לו לזרוק אמרת אם עלו לא ירדו הכא דאם בא לזרוק זורק לא כל שכן תרגמא אקדשי קדשים הרי [ב] פסח דקדשים קלים הוא תרגמא בשלא [ג] לשמן תנן וכולן שעלו חיין לגבי [ד] מזבח ירדו הא שחוטין לא ירדו מאי לאו ל"ש קדשי קדשים לא שנא קדשים קלים לא הא שחוטין מהן ירדו מהן לא ירדו והא כולן קתני [ה] כולם אחיין פשיטא לעולם אחיין ובדוקין שבעין [ו] ואליבא דר"ע דאמר אם עלו לא ירדו במאי אוקימתא בפסולין אימא סיפא וכן [ז] עולה שעלתה חיה לראש המזבח תרד שחטה בראש המזבח יפשיט וינתח במקומה ואי פסולה בת הפשט ונתוח היא [1] ונתח אותה אמר רחמנא [ח] אותה כשרה ולא פסולה סיפא אתאן לכשרה ומאי קמשמע לן דיש הפשט ונתוח בראש המזבח [ז] ולמאן דאמר אין הפשט ונתוח בראש המזבח מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן כגון שהיתה לו שעת הכושר ונפסלה ורבי אלעזר ברבי שמעון היא [ט] דאמר כיון שנזרק הדם והורצה בשר שעה אחת יפשיטנה ועורה לכהנים ואלא [ח] דקתני כיצד עושה מוריד את הקרבים למטה ומדיחן [מ] למה לי היכי נעביד נקרבינהו [י] בפרתייהו [2] הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אנן הכי קאמרינן מדיחן למה לי דאי מיתרמי כהן אחרינא ולא ידע נסקינהו

לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ. דקי"ל בהשוחט (לקמן דף קו.) דחייב על שחיטתה ועל עלייתה: **השוחט עוף קדשים בפנים והעלהו בחוץ פטור.** על העלייתה [ו] דאינו מתקבל בפנים אלא מלוה: **שחטו בחוץ והעלהו בחוץ חייב.** על שתיהן דהשוחט עוף קדשים בחוץ חייב דאיתרבי מאו אשר ישחט בפ' השוחט (שם דף קז.) וכי העלהו בחוץ חייב דמרבינן בהשוחט (שם) לענין העלאת כל הנשחטין [יא] דכי היכי דחייב על שחיטתן חייב על העלאתן דכתיב ואליהם תאמר לערב פרשיות: **ואמאי.** השוחטו בפנים והעלהו בחוץ פטור נימא לא תהא פחותה כו': **מיקטל קטליה.** לא [יב] שייכא שחיטה בפנים כלל לא בחולין ולא בקדשים אבל שחיטת לילה שחיטה היא בחולין הלכך בקדשים שחיטה פסולה היא קרויה: **שנשפך דמה.** לא תרד הבשר אם עלה. וקא ס"ד דבאימורי קדשים קלים נמי קאי: **ומה.** נשפך דמה דהוי עליית בשר לפני זריקה דהא אין כאן זריקה וגריעא משאר עולין לפני זריקה דהתם אם בא לזרוק יש לו מה לזרוק והכא אם בא לזרוק אין לו מה לזרוק ואפ"ה לא תרד וכ"ש היכא [יג] **דלא נשפך: תרגמא אקדשי קדשים.** פירוש [יד] המשנה הזאת בקדשי קדשים שקדושת הגוף עליהן לפני זריקה [טו]: **והרי פסח.** שניו בה דקתני סיפא [טז] והפסח והחטאת כו' וקס"ד דאפסולי דקתני בריש נמי קאי כגון אם נשפך דמו או יצא: **תרגמא אשלא לשמו.** פסח לא תנא ליה אלא אפסולא דשלא לשמו דכדתני בה ששחטן שלא לשמן [טז]: **הכי גרסינן מנן וכולן שעלו חיין לגבי מזבח ירדו הא שחוטין לא ירדו מאי לאו לא שנא קדשי קדשים לא הא שחוטין מהן ירדו והא כולן קתני כולם אחיין פשיטא לעולם אחיין ובדוקין שבעין:** הכי גרסינן מנן וכולן שעלו חיין לגבי מזבח ירדו הא שחוטין לא ירדו מאי לאו לא שנא קדשי קדשים לא הא שחוטין מהן ירדו והא כולן קתני אחיין פשיטא לעולם אחיין ובדוקין שבעין כו': הכי גרסינן מנן וכולן שעלו חיין. הא כולן אכל קדשים קאמר ואכשרין [יח] קאי ולא אפסולין דתני בריש קאי דלא שייך [יט] בהו חיין דבכל הפסולין המזכרים באם עלו לא ירדו אין בהן פסול מחיים הלכך אכשרין קאי והאי כולן ע"כ כל [כ] הקדשים קאמר לא שנא קדשי קדשים ולא שנא קדשים קלים וקאמר הא שחוטין לא ירדו ובלאחר זריקת דמים לא איצטריך לאשמועינן דאמאי ירדו: ומשני **לא תימא הא שחוטין כולן לא ירדו אלא אימא הא שחוטין יש מהן ירדו ויש מהן לא ירדו.** קדשי קדשים לא ירדו קדשים קלים ירדו: **והא כולן קתני.** מאי לאו אדוקיא דהא שחוטין לא ירדו נמי קאי: **כולן משום חיין.** נקט לה למימר דירדו דאין מזבח מקדש חיין: **פשיטא.** דירדו [כא] דהא חוזרין ועולין לאחר שחיטה הואיל ובכשרין קיימי [כב]: **לעולם אחיין.** נקט כולן ולאשמועינן דירדו ובדוקין שבעין איצטריך לאשמועינן שפסולין מחיים וכי מחתינן להו תו לא מסקי [כג] דקי"ל (לעיל דף פד.) בפסולין כשם שאם עלו לא ירדו כך אם ירדו לא יעלו ואפי' הכי ירדו דאין מזבח מקדש חיים: **ואליבא דר"ע.** נקט לה דאמר במתניתין בעלי מומין אם עלו לא ירדו ומוקמינן לה לקמן [ע"ב] בדוקין שבעין ואשמעינן מתניתין עלו חיים ירדו הא שחוטין לא ירדו: **ונתוח אותה.** אמרינן [כד] בתורת כהנים כשרה ולא פסולה שאם נפסלה קודם הפשט שורפה בעזרה [כה] והא נמי בראש המזבח מיהו לא בעי הפשט ונתוח: **סיפא דמתני' אתאן לכשרים** [כו]. והכי קאמר וכן עולה חיה כשרה שעלתה כו'. ומאי קא משמע לן פשיטא דתרד דהא הדרא סלקא: ומשני הא קמ"ל דהיכא דשחטה בראש המזבח לא צריך לאחותה ואסוקה ואע"ג דהדר סלקא אלא מפשיטה בראש המזבח: **דיש הפשט.** בכשרות: **אין הפשט.** הואיל והדר מלי לאסוקה לאו אורח ארעא להפשיט שם: **הכא במאי עסקינן.** לעולם כשעלתה כשרה [כז] חיה ומששחטה בראש המזבח וזרק דמה נפסלה הלכך יפשיט וינתח במקומה דאי מחית לה תו לא סלקא. ודקשיא לך פסולה לאו בת הפשט היא: **כגון דהיתה לו שעת הכושר.** להפשט. קודם פסולה בת הפשט ונתוח היא ואפילו היא למטה והבשר פסול ונשרף וכדי אלעזר בר"ש דאמר לקמן בפרק טבול יום (דף קד.) כיון שנזרק הדם והורלה בשר שעה אחת להקטיר ונפסלה יפשיטנה ועורה לכהנים ואין עורה נשרף עמה הילכך השתא נמי כי איתא בראש המזבח ונקטרת [כח] בעיא הפשט ונתוח: **עורה לכהנים** גרסינן. כדכתיב (ויקרא ז) עור העולה אשר הקריב לכהן: **אלא הא דקתני כילד הוא עושה כו'.** בברייתא דזבחים [ט] גרסינן ליה גבי עולה שעלתה חיה למזבח ושחטה וקאמר יפשיט וינתח במקומה וקתני סיפא מוריד את הקרביים למטה ומדיחן ואי בפסולה מכי מחית לה תו לא סלקא: ומשני **אלא היכי ליעבד ניקרבינהו לקרביים בפרתייהו.** בפרש שלהן בתמיה: **אנן הכי קאמרינן מדיחן למה לי.** הואיל ולא הדרי סלקי: ומשני **דאי מתרמי כהן אחרינא דלא ידע.** שנפסלה ניסקינהו:

ואנן

ג) לקמן קיא., ד) [שבת כ: גיטין כח.], ה) לעיל פג: [מעילה ז:], ו) לעיל פג: [מעילה ה) תו"כ ויקרא נדבה פ"ה ה"ז וס"ז ה"ט.], ז) לקמן קד., ח) [עי' מולין יח. ד"ה ממסמס ליה בפרתא וע"ש בהש"ן], ט) מעילה ז:, ט) תוספתא זבחים ריש פ"ט, י) תוספ' שם ה"ד, כ) ע' ל"ק.

מוסף רש"י

השוחט עוף בפנים. פסול ואוכ אינו לחוי בפנים לאיכך פטור על העלאתו בחוץ, ואם תאמר והלא כל העולין בחוץ נפסלין בלינתן, וכן השוחט בחוץ פסול הוא ומחייבין על העלאתו, התם דאמרינא דרשיב אבל לענין שאר פסולין מתקבל בפנים בעינן (לקמן קיא.): **שהעלן לפני זריקת דמן.** לא הוכרלו למזבח, שזריקת דמן שלהן קובעתן למלק גבוה לענין מעילה, מה שאין כן בקדשי קדשים שהן מתחילתן לגבוה ואימוריהן עומדין למזבח, אבל קדשים קלים אין בהן מעילה אפילו באימוריהן, כדתניא בתו"כ קדשי ה' המיוחדים לשם, יצאו קדשים קלים, אבל לאחר זריקת דמים יש מעילה באימוריהן, דנפקא לן מדכתיב וכל אבל לה' לרבות אימורי קדשים קלים לאחר זריקת דמים למעילה (לעיל פג.): **נעשה לחמו של מזבח.** דלקמן מזבח, לכיון דחד גופא הוא כי הדר חריך הדם לאחר העלאת אימורין הוא זריקה ולא ידלו (מעילה ז:).

שיטה מקובצת

ומה התם דאם בא לזרוק כו'. לעיל פי' דעולה אמר לא ידלו אפי' לר' יהודה (והכי) [והכא] משמע בגמרא דלגבי דר"ש קאמר מדסדיך ליה מנשפך דמה דאי אלינא דר"ש דאמר אם נשפך דמה לא ידלו, מיהו י"ל דסדיך שפיר אלינא דר"י וכ"ק מדר"ש נשמע לר"י ואלינא דר"ש פריך שפיר מכ"ש ואף לר"י נמי דעד כאן לא קאמר ר"י ידלו אלא בנשפך דמה אבל היכא דיש בידו לזרוק לא דאין לנו לומר דפליגי אלא במאי דחזינן דפליגי, ועוד דלא דמי כלל דתמנן' דהתם אין בידו לזרוק, ומהי דתנלמודא מייתי נשפך דמה דייתו משום דבעי למיפרך מכ"ש אלינא דר"ש ומ"מ מייתי נשמע לר"י כדפי' ובדוקין שבעין. פי' אבל מתוסר אבר לא, וכן כל מום מגונה משום הקריבהו גם בפתחך: תוד"ה ומאי קמ"ל כו' ובפרש ה"ר חיים. לשון מהר"ש, ומפרש הר"ר חיים דהא דקאמר דאין הפשט ונתוח הייט היכא שירדה למטה ושוב לא יעלנה על המזבח להפשיט, אבל אם בראש המזבח להפשיט, אבל בראש המזבח כ"ע לא פליגי דיפשיטנה במקומה קודם שתרד אם ירצה, והשתא ניחא לגוהיה דתמני' אי לא דאוקימנא בפסולין וה"פ אי אמרת בשלמא בכשרים מיירי ריש וסיפא ניחא ותע"ג דבהאי דתני סיפא אם עלתה חיה תרד ליכא שום חידוש ולא בהא דקאמר יפשיטנה כיון דבכשרים מיירי (דבלא) [ובלא] ירדה מיירי, מ"מ איכא למימר דתני סיפא לגלויי ריש דבכשרים ואכיא איכא חידוש לאשמועינן בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים, אלא אי אמרת ריש בפסולים סיפא ע"כ בכשרים דאי בפסולים בת הפשט ונתוח היא, וא"כ סיפא מאי אתא לאשמועינן דהא לאו לגלויי ריש אתא, אלא ע"כ אתא לאשמועינן דאם שחטה בראש המזבח (ו)אפי' אם ירדה יעלנה ויפשיטנה דאל"כ לא הוי בסיפא שום חידוש, ושיך שפיר השתא הניחא:

שינויי נוסחאות

א) ואמאי נימא כל"ל (ש"מ. וכ"ה ברש"י): ב) ל"ל והרי (ש"מ): ג) ל"ל אשלא (ש"מ): ד) לראש המזבח (כי"צ, וכ"ה במשנה): ה) קתני כי קתני כולם אחיין, אחיין פשיטא אלא לעולם (ע"פ כתה"י וב"ש). ועי' לש"י וקס"ס: ו) מיכת וכן ליתא בכי"ל ומשנה: ז) המזבח הניחא למ"ד יש הפשט ונתוח בראש המזבח אלא למ"ד אין הפשט ונתוח בראש המזבח מאי איכא למימר דאיתמר רב פפא ורב שימי בר אשי חד אמר יש הפשט ונתוח בראש המזבח וחד אמר אין הפשט ונתוח בראש המזבח במאי קמפלגי מר סבר לשלהן דמי ומר סבר לבית המטבחים דמי הניחא למ"ד יש הפשט ונתוח בראש המזבח אלא למאן (ע"פ כי"מ וש"מ וכ"מ בתוס'): ח) נ"ל אי הכי היינו דקתני עלה כיצד הוא עושה (כי"צ): ט) ומדיחן ואי בפסולל מכי נחת תו לא סלקא אלא היכי נעביד (דק"ס עפ"י כי"מ ור'. וכ"מ מרש"י): י) העליה (*ב"ש): יא) הנשחטין בחוץ דכי כל"ל (*ש"מ): יב) דלא שייכא שחיטה בעוף בפנים כלל לא בחולין ולא בקדשים והו"ל כהתיז את ראשו אבל שחיטת לילה שחיטה היא בחולין הלכך בקדשים נמי שחיטה פסולה היא קרויה כל"ל (ע"פ ש"מ וגר"כ): יג) ל"ל הכא (ש"מ): יד) ל"ל פרש (כי"פ): טו) נ"ל בתוספתא (גליון). ועי' רש"ס: טז) בש"מ נוסף דהויא ביה זריקה והוברור אימורין למזבח, ואע"ג דזריקה פסולה הואי, להכי מיהא אהני דאם עלו לא ירדו הואיל וברוב זבחים אין פסול שלא לשמו נוהג. הס"ד: יז) דעתיה דהאי כולן (שמכ"י): יח) בכתה"י דאכשרים, וכל"ל. [ור"ל כיון לליכא למימר דהך כולן קאי אכשרין בין אפסולין וכו' ע"כ דקאי אכל הקדשים (באה"מ)]: יט) שייך למיתני בהו (כתה"י): כ) ל"ל אכל (ש"מ): כא) ס"א המחיים ירדו דאין מזבח מקדש מחיים דאם כשרים הם מה הפסד יש בירידתן הואיל ויכול להעלותן בסוף ואם פסולים הם אינם פסולים אלא ממום או רובע ונרבע או חד מהנך דאין פסולן בקודש וא"כ פשיטא דירדו (ש"מ): כב) קיימינן (כי"פ): כג) ל"ל סלקי (שמכ"י): כד) ואמרינן (כי"פ): כה) בעורה והאי נמי דבראש כל"ל (ש"מ): כו) לכשרה (*ש"מ): כז) כשרה היתה ומששחטה כל"ל (ש"מ): כח) נ"ל ונפסלה (כי"י): כט) משום דלא ירדו וראוי כל"ל (ש"מ): ל) בש"מ נוסף שהפסול מחמת דבר אחר הוא וחזיא למחר לישחט. אבל ליכא לפרש דשחיטת לילה כשרה בחולין [דהא] שחיטת עוף נמי כשרה בחולין. [בש"ס מתיכת אבל ליכא סוא בסגנון אחר ח"ל ולפי' רש"י קשה דכמו כן שחיטת העוף חזיא בחולין. ריב"ל]: לא) ל"ל תנא בלי וא"ו (באה"מ): לב) ל"ל לא בלי וא"ו (באה"מ):